

EnclauUJI, una xarxa de municipis per la cultura - Mediterráneo - 19/07/2020

La ventana de la UJI

Enclau_UJI, una xarxa de municipis per la cultura

La cultura no és un privilegi, sinó un bé essencial i condició bàsica per aconseguir l'equitat i assegurar la igualtat d'oportunitats

CARMEN
Lázaro
Guillamón*

El dimecres 15 de juliol tenia lloc a l'UJI un dels primers actes públics presencials després d'aquests mesos de confinament. L'acte va ser la presentació del programa *Enclau_UJI, una xarxa de municipis per la cultura*, i va incloure la signatura dels primers convenis entre la universitat i diversos municipis de la província. Malgrat les condicions que ha imposat abordar aquest repte en temps de la covid-19, i les implicacions que representa integrar sobtadament el teletreball, la tecnologia ha permès eliminar distàncies, de forma que els equips polítics i tècnics dels municipis i l'equip del SASC del Vice-rectorat de Cultura i Relacions Institucionals, en concret, els responsables del Programa d'Extensió Universitària i Patrimoni de l'UJI (PEU-UJI), han estat treballant de valent.

En aquesta primera promoció de la xarxa, ja que el programa *Enclau_UJI* és una proposta oberta a futures incorporacions, s'han signat els convenis *Enclau* que donen cos al treball compartit amb els ajuntaments de 16 municipis: Almedixer, Viver, Vil·lores, Vilanova d'Alcolea, Vilafranca, Teresa, Sot de Ferrer, Sant Mateu, l'Alcora, la Mata, Benassal, Benlloc, Ares, For-

call, Círat i Altura, amb la presència dels seus alcaldes i alcaldesses i la rectora de l'UJI, alhora que es presentava el programa i els projectes que es desenvoluparan en cada població, que aglutinen el bon treball de persones, institucions i altres entitats.

Enclau_UJI reuneix, vincula i consorcia cultura universitària i territori. De fet, per a la gestió d'aquesta xarxa es farà servir el sistema i la metodologia del PEU-UJI, contrastada i avaluada molt positivament per institucions internacionals com la Convenció de Faro del Consell d'Europa. El programa naix amb la voluntat d'esdevenir lloc de trobada, d'intercanvi i de debat constructiu que facilite el treball col·laboratiu i horitzontal entre la universitat i els municipis més dinàmics del món rural. No es tracta només que UJI tinga presència al territori, que treballi per al territori i que es difonga el que una institució d'educació superior ha de desenvolupar i posar en marxa perquè la Llei d'Universitats així ho preveu (re- cordem que són funcions de la universitat, segons la LOMLOU, la docència, la investigació i l'estudi, la creació, desenvolupament, transmissió i crítica de la ciència, de la tècnica i de la cultura). El programa *Enclau_UJI* va un poc més enllà, treballa amb el territori, incorpora la voluntat de crear xarxa amb els protagonistes, les responsabilitats, els compromisos i l'aprenentatge compartit, una xarxa en què UJI no alligona ni es

constitueix en líder únic, sinó que es conforma com una clau més que permet obrir la generació de fluxos i sinèrgies entre els diferents projectes, coneixements i sabers, que permet que les experiències culturals siguin gratificant per a les persones que les viuen; en definitiva, que fa que els lideratges dels processos de desenvolupament sociocultural en les nostres comarques sumen. És aquesta l'única via per garantir el veritable desenvolupament social i cultural dels nostres municipis.

Enclau_UJI treballa amb el territori, incorpora la voluntat de crear xarxa amb els protagonistes

Avui es fa necessari considerar el fet cultural com un element estratègic transversal i imprescindible per al creixement social sostingut, això el diferencia d'allò que es queda en l'entreteniment.

Així, la planificació estratègica de la cultura s'ha de dissenyar segons aquesta premissa, només així es podrà situar la cultura com un dels eixos principals del desenvolupament social. Per aconseguir aquest objectiu, hem de treballar per seguir garantint l'accés del públic als béns culturals, hem d'estimular la formació, la recerca i la creació cultural en tots els àmbits i afavorir-ne la promoció i la projecció. Cal assegurar que les persones, col·lectius i comunitats, disposen d'instruments i espai per exercir lliurement els seus drets de participació i expressió. La cultura no és un privilegi, sinó que és un bé essencial i condició bàsica per aconseguir l'equitat i assegurar la igualtat d'oportunitats. La universitat no pot ser aliena a aquest procés, més aviat ha de ser resol on es pensen, creen i desenvolupen estratègies a partir de manifestacions culturals i patrimonials, com és el cas de les que tenen lloc en el nostre entorn més immediat.

Ningú pot negar l'impacte econòmic de la cultura en la creació d'ocupació, en el reforçament de la identitat, en la difusió de la imatge d'una ciutat que, a més, afavoreix i propicia una immillorable carta de presentació en el context de les relacions interna-

cionals. De fet, la internacionalització de la metodologia i sistemàtica de treball del programa *Enclau_UJI* és un dels objectius més immediats: treballar a prop no està renyit amb arribar lluny.

Assumim així els postulats de **Jon Hawkes**, qui situa la cultura com el quart pilar del desenvolupament sostenible, juntament amb la dimensió social, econòmica i ambiental. La cultura no és un catalitzador dels tres pilars esmentats, sinó que els complementa i cohesiona, ja que sense cultura el desenvolupament no es concebria com sostenible o estaria incomplet.

Per fer possible aquest objectiu hem de treballar al costat de les institucions i fer valdre el reconeixement que l'UJI té al territori, però sense *perdre peu*. L'UJI és un referent, un mediador sociocultural que es posa al costat dels municipis, dels seus equips tècnics i polítics, de les associacions i les persones que conformen el teixit social concret, creant espais de trobada on compartir i reconèixer entre iguals les capacitats i competències de cada persona i de cada entitat, construint diàlegs que generen confiança des de la realitat present amb visió de futur. En definitiva, la universitat ha de ser clau per a la mobilització del coneixement en seu de corresponsabilitat i corresponsabilitat en el nostre territori, però també amb vocació global. ■

***Vice-rectora de Cultura i Relacions Institucionals**